

satte, der sidder i disse råd. Jeg kan faktisk godt leve mig ind i problemstillingen. Jeg er sådan set også enig i, at det er en afvejning. Det, der jo er problemet med de aktive erhvervsfolk, er, at de altså også har en virksomhed ved siden af, og ét er, at de skal passe deres formandposter i deres organisation, men hvis de derudover også i meget stort omfang skal deltage i møder i råd og nævn, og hvad det hedder alt sammen, så kan det være et problem – og det kommer i hvert fald fra organisationerne selv. Og så må man jo sige, at hvis de ansatte ikke er i overensstemmelse med deres folkevalgte ledelse, er det i hvert fald de ansatte, der har et problem.

Men vi må se videre på det under udvalgsbehandling.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Erhvervsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

5) Første behandling af lovforslag nr. L 59: Forslag til lov om ændring af lov om banker og sparekasser m.v., lov om indkomstbeskatning af aktieselskaber m.v., lov om fusion, spaltning og tilførsel af aktiver m.v. og lov om stempelafgift.

Af erhvervsministeren (Mimi Jakobsen).
(Fremsat 23/11 94).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Sonja Mikkelsen (S):

Det er en lang titel og mange paragraffer, selv om det er forholdsvis begrænsede virkninger, der vil komme af det her lovforslag.

Der er for det første bestemmelser om, hvordan et pengeinstituts ansvarlige kapital skal opgøres, når pengeinstituttet helt eller delvis ejer et forsikringsselskab, og hertil en række forskellige bestemmelser om, hvordan det så skal forstås i praksis.

Og det andet er – og det er måske nok det, der er nogle, der er lidt optaget af – at vi hermed giver andelskasserne mulighed for at blive omdannet til et aktieselskab.

Primært er det selvfølgelig for at give dem bedre adgang til at skaffe ansvarlig kapital, men det hænger også lidt sammen med, at Skatteudvalget her i Folketinget tidligere har kædet denne mulighed for omdannelse sammen med de nye skatteregler, hvor andelskasser beskattes efter selskabsskattelovgivningen fra og med 1995.

Det er andelskassens generalforsamling, der skal beslutte, om kassen skal omdannes, og det er jo i sig selv meget betryggende, at det er sådan. Andelskassens medlemmer kan herefter få ombyttet deres andelsbeviser til aktier eller få dem indløst, hvis de ønsker det.

Andelskassens reserver puttes ind i en fond eller i en forening i form af aktier, og på den måde forbliver reserverne jo aktive i forhold til driften af den nye andelskasse A/S. Samtidig er det bestemt, at foreningens eller fondens formue ikke må udloddes. Der er også en række andre vilkår.

Generelt er vi i Socialdemokratiet positive over for at give andelskasserne denne ligestilling med sparekasserne, som vi jo allerede i 1988 gav mulighed for at blive omdannet til aktieselskaber.

Der er dog et enkelt punkt, som Socialdemokratiet ønsker at se lidt nærmere på under udvalgsarbejdet. Det drejer sig om, at det ikke er foreslået at oprette en egentlig bundreserve efter samme model, som da vi tillod sparekasserne at blive omdannet.

Men ellers så er der jo en række paragraffer, som primært har til formål at tilrettelægge, hvordan en omdannelse, hvis den besluttes, skal ske i praksis, og dem har jeg ikke bemærkninger til.

Socialdemokratiet anbefaler hermed lovforslagets vedtagelse og vedstår hermed også det løfte, der er givet til andelskasserne på et tidligere tidspunkt.

Peter Brixtofte (V):

Dette lovforslag er en logisk konsekvens af det forlig, der er indgået omkring andelsbeskatning.

gen, et rigtig godt forlig, som den tidligere skatteminister har ansvaret for, et forlig, hvor man også har tilgodeset det hensyn til den danske andelsbevægelse, som vi andre i bl.a. Venstre lægger megen vægt på.

I den forbindelse blev der lavet nogle regler for andelskasserne, hvorefter de skal overgå til fuld aktieselskabsbeskatning efter en overgangsregel, hvorefter man i første omgang betaler 15 pct. i skat i 1995, 25 pct. i 1996 og så fuld beskatning fra og med 1997. For at andelskasserne så også skal kunne få de fordele, det giver at være et aktieselskab, skal der nu indføres regler, hvorefter man kan omdanne andelskasserne til aktieselskaber, sådan at man på den ene side får samme beskatning, som aktieselskaberne har, men så også får de fordele, der er ved at kunne hente risikovillig kapital på det danske aktiemarked.

I Venstre synes vi, at forslaget er rigtigt udformet, og vi går ud fra, at også andelskassernes forening er enig i den måde, lovforslaget er udformet på, og på den baggrund så kan vi støtte selve dette lovforslag.

Der er derudover nogle andre bestemmelser omkring de børsnoterede pengeinstitutter og de krav, der stilles til deres regnskabsaflæggelse; dem kan vi også tilslutte os. Endvidere er der forslag om, at midler fra en selvpensioneringskonto skal kunne anbringes i individuelle værdipapirdepoter, ligesom det gælder for al anden kapitalpension, og også dette forslag kan vi tilslutte os.

Så Venstre kan tilslutte sig forslaget i dets helhed.

Gitte Seeberg (KF):

Da den konservative ordfører, fru Pernille Sams, er forhindret i at møde i dag, skal jeg på hendes vegne holde ordførertalen.

Det Konservative Folkeparti kan tilslutte sig dette lovforslag. Det er en naturlig følge af den øvrige lovgivning på pengeinstitutområdet og en naturlig følge af ændringerne af andelskassernes beskatningsregler.

Vi vil allerede nu bede ministeren give udvalget kopi af høringssvarene og kan tilsige en hurtig udvalgsbehandling.

Kjeld Rahbæk Møller (SF):

Engang havde vi et todelt kreditmarked. Vi havde bankerne, som fungerede som privatkapitalistiske foretagender og var ejet af investorer, og vi havde en stor andelsorganiseret sek-

tor, sparekasser og kreditforeninger. Dette billede har nu ændret sig totalt. Den rent privatkapitalistiske form, aktieselskabet, er helt dominerende på kapitalmarkedet. Jeg har svært ved at se, at Danmark har haft nogen som helst fordel ud af denne udvikling.

Der ligger en lille rest tilbage af det gamle andelseje, nemlig andelskasserne. Jeg vil ikke påstå, at det på nogen måde kan være en modvægt til bankerne, men det er dog en lille stump af det gamle, og jeg kan ikke se nogen som helst grund til, at også denne lille del af den gamle andelsform skal omlægges til aktieselskaber, så vi kan ikke støtte lovforslaget.

Kirsten Jacobsen (FP):

I Fremskridtspartiet har vi også meget tilovers for de små andelskasser og det folkelige engagement, der ligger deri, men vi synes ikke, at det er Folketingets opgave at forhindre, at de får samme ret, som sparekasserne i sin tid fik. Nostalgi er jo godt, men man skal ikke bare lade være med at gøre noget, fordi man synes, at det gamle, det var nu godt.

Vi kan acceptere den del af forslaget, som drejer sig om andelskasserne, og går ind for det, men jeg vil gerne allerede nu sige, at når vi kommer over til den del, som drejer sig om pengeinstitutter, banker og sparekasser og Finanstilsynets mulighed for at fastsætte nærmere regler osv., vil vi stille en række spørgsmål i udvalget; jeg skal ikke bruge tid på dem her.

Jeg synes, det er vigtigt at få klarlagt, hvilke regler der gælder for de finansielle supermarkeder, og hvor befolkningen overhovedet er henne i det billede. Det må i hvert fald være klart, inden forslaget kommer til tredje behandling.

Bjørn Elmquist (RV):

Jeg skal sige det meget kort: Det Radikale Venstre støtter lovforslaget.

Frank Aaen (EL):

Jeg kan sige det næsten lige så kort: Enhedslisten støtter ikke lovforslaget. Vi synes, at det er en dårlig idé, at de få muligheder, der er tilbage for at have en billig pengeformidling, hvor man kun skal tænke på at formidle pengene til gavn for kunderne, skal fjernes eller have mulighed for at blive fjernet og komme over i det system, hvor målet er at give afkast til nogle aktionærer. Det er vi sådan set imod.

Ud over de eksempler, som hr. Kjeld Rahbæk Møller nævnte før, kan vi også sige, at PostGiro

jo også engang var en virksomhed, som bare havde som formål at formidle penge, og som nu er blevet drevet ud i den rene elendighed, fordi den skal forrente sin egenkapital på almindelige aktieselskabsvilkår.

Vi skal den modsatte vej, og derfor kommer der også et forslag fra Enhedslisten om at afprivatisere PostGiro.

(Kort bemærkning).

Sonja Mikkelsen (S):

Det lyder jo interessant, men jeg vil gerne sige til både SF's ordfører og Enhedslistens ordfører i denne sag, at der jo er tale om frivillighed. Der er jo ikke tale om, at vi pålægger dem at blive omdannet til aktieselskaber, og med mit kendskab til de andelskasser, vi har i dag, er jeg faktisk overbevist om, at der ikke er ret mange af dem, der vil benytte sig af denne mulighed.

Men vi giver altså her en valgmulighed for andelskassens medlemmer til at træffe beslutning om, at man gerne vil prøve den anden facon og ad den vej også skaffe mere kapital til sine medlemmers aktiviteter. Det kan vi i Socialdemokratiet ikke have noget imod.

Jeg kan godt følge tankegangen om, at man beklager, hvis muligheden for at have sine opsparede midler placeret i en andelskasse forsvinder, men jeg har tillid til, at den ikke forsvinder, selv med vedtagelsen af dette lovforslag.

(Kort bemærkning).

Kjeld Rahbæk Møller (SF):

Da vi tillod, at sparekasser kunne omdannes til aktieselskaber, var det helt og aldeles frivilligt for sparekasserne. Der er ingen sparekasser af nogen betydning, der ikke er omdannet i dag.

Det er rigtigt nok, at de fleste andelskasser er så små, at de nok forbliver helt lokale, små andelskasser, men hvis nogle af dem skulle vokse til en vis størrelse, så vil de omdanne sig, fordi det er mest fordelagtigt. Det vil sige, at ikke engang den mulighed, at der kan opstå en andelsbevægelse af nogen som helst betydning, eksisterer. Derfor vender vi os imod forslaget.

Det er rigtigt, skal jeg sige til fru Sonja Mikkelsen, at en vis del er begrædelse af en udvikling, der er sket, mere end det er den praktiske konsekvens af dette forslag; det vil jeg gerne erkende. Men vi vil altså godt holde fast i, at der skal være noget, der hedder andelseje også inden for pengeverdenen.

Sonja Albrink (CD):

Så vil jeg gerne gå tilbage til det positive og sige, at CD støtter lovforslaget.

Erhvervsministeren (Mimi Jakobsen):

Ja, jeg vil gerne sige tak, i hvert fald til det store flertal, der støttede lovforslaget, og understrege, som det er sagt, at det er en konsekvens af tidligere beslutninger, og at det er en frivillig ordning, et tilbud, som fru Sonja Mikkelsen understregede det. Det kan vi jo drøfte videre i udvalget.

Jeg vil gerne sige til hr. Peter Brixtofte, som sagde, at han gik ud fra, at andelskassernes forening var indforstået med det her, at der ligesom ønsker fra andelskassernes forening om nogle ændringer, som ikke har kunnet imødekommes dels på grund af EF-direktivet, dels af andre grunde, men det skal vi naturligvis have belyst under udvalgsarbejdet, så vi ved, hvilke indvendinger der har været. Det skal nok komme op af sig selv.

Men jeg takker for tilslutningen.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Erhvervsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

6) Første behandling af lovforslag nr. L 70: Forslag til lov om ændring af lov om støtte til miljøforbedrende investeringer i mindre landbrug m.v. og lov om ændring af lov om skattemæssige afskrivninger m.v.

Af landbrugs- og fiskeriministeren (Henrik Dam Kristensen).

(FremSAT 23/11 94).

Lovforslaget sættes til forhandling.